OS ALUSSA OLI SANA (Joh. 1:1–14, Jpä) Joulupäivän saarna

O OPETUKSET, https://www.gen.fi/o.html
OS SAARNAT, https://www.gen.fi/os.html
OS Alussa oli Sana (Joh. 1:1–14, Jpä) Joulupäivän saarna
https://www.gen.fi/os-alussa-oli-sana.html

SISÄLLYSLUETTELO

1. Joulun merkitys
2. Joulu-sanan juuret
3. Kristuksen nelinkertainen syntyminen
   3.1 Kristus syntyy Isästä iankaikkisuudessa
   3.2 Kristus syntyy ihmiseksi
   3.3 Kristus syntyy kärsimyksen ja ylösnousemuksen kautta
   3.4 Kristus syntyy uskon kautta ihmiseen
4. Sana vaikuttaa olemisen, oleminen vaikuttaa tekemisen
5. Sana tulee tavaraksi

1. JOULUN MERKITYS

Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

Joulu on lähes ainoa jälkikristilliseen aikaan siirtyneen Suomen yhtenäiskulttuurin perua oleva kristillinen juhla, joka on pitänyt pintansa arkisesta työstä ja touhusta hiljenemisen hetkenä. Muulloin Suomi ei enää hiljene kuin jouluaattoiltana sen jälkeen, kun autoilevat joulupukit ovat saaneet kierroksensa päätökseen.

Tosin joulujuhlan kristillinen sisältö on monelta hukassa. Joitakin vuosia sitten ilmestyivät kauppojen ikkunoihin ja myös moniin koteihin Rooman kirkon perinteen mukaiset jouluseimet. Kaksi naista käveli Helsingissä Stockmannin näyteikkunan ohi, jossa oli juuri tällainen jouluseimi Jeesus-lapsineen. Silloin toinen rupesi päivittelemään: "On se kauheaa, että tuota uskontoa tungetaan nykyisin joka paikkaan. Jopa tähän jouluun!"

Mutta ikävä kyllä ei taida kristinuskoa olla tungettu joka paikkaan. Pelkään pahoin, että erityisesti ruuhka-Suomessa asuvalta lapselta joulun syytä kysyttäessä saattaisi vastaukseksi tulla: "Joulua vietetään siksi, että jouluaattona annettaisiin lahjoja ja syötäisiin herkkuja sekä oltaisiin perheen kanssa yhdessä. Se on varmaan joulupukin synttärijuhla."

Lahjoja me kristityt jouluna joka tapauksessa saamme: saamme vastaanottaa lahjana itsensä maailmankaikkeuden Luojan, Herran ja Kuninkaan, Jeesuksen Kristuksen, Jumalan iankaikkisen Sanan. Alttarilla saamme syödä taivaallisia herkkuja: iankaikkisen elämän mannaa, Vapahtajamme ruumiin ja veren. Jumalan Pojan syntymäpäiväjuhlaa me kokoonnumme yhdessä viettämään.

2. JOULU-SANAN JUURET

Meillä Pohjoismaissa selitetään usein, että joulu-sana tulee skandinaavisesta pyörää tai ratasta tarkoittavasta sanasta "hjul". Auringon pyörä eli ratas on juuri joulukuun loppupuolella kaikkein alhaisimmillaan taivaalla. Tälläkin selityksellä on oma kristillinen sanomansa: Herramme tulee kirkkaaksi valoksi kaikkein synkimmän pimeyden keskelle, lämmöksi suurimpaan kylmyyteen ja elämäksi kuoleman keskelle.

Toinen selitys joulu-sanalle on johdettu "jubileeramisen" kautta. Jubileeraus tarkoittaa ilosta

huutamista ja riemuitsemista. Tämä latinaan ja sen kautta muihinkin länsimaisiin kieliin tullut lainasana on alun perin heprean kieltä. Jubilosanan taustalla on oinasta, oinaan sarvesta tehtyä pasuunaa sekä tällä oinaansarven soittamisella alkavaa riemuvuotta (hepr. jovel) tarkoittava sana. Riemuvuotena, jota vietettiin joka 50. vuosi, vapautettiin orjat, palautettiin maaomaisuus alkuperäisille suvuille ja kuitattiin velat maksetuiksi.

Totisesti, Herramme lihaan tuleminen on merkkisoitto riemuvuoden alkamisesta: Kristus tuli maailmaan vapauttaakseen synnin orjat. Jeesus tuli palauttamaan meidät takaisin paratiisiin, josta me olimme synnin tähden pois joutuneet. Herramme tuli maksamaan ja kuittaamaan koko meidän syntivelkamme. Kristus syntyi maailman pelastaakseen meidät iankaikkiselta kadotukselta.

Sinäkin sen saat kohdallesi uskoa, olit sitten kuinka paljon syntiä tehnyt ja usein tai syvälle langennut. Juuri heikkoja, syntisiä ja sairaita varten Jumala on lähettänyt Poikansa Jeesuksen Kristuksen syntymään ihmiseksi.

3. KRISTUKSEN NELINKERTAINEN SYNTYMINEN

3.1 KRISTUS SYNTYY ISÄSTÄ IANKAIKKISUUDESSA

Kristuksen syntymä avautuu moneen suuntaan. Herramme sikiäminen neitsyt Marian kohtuun ja ihmiseksi syntyminen eli lihaan tuleminen, on niistä toki meille tutuin. Mutta tarkkaan ottaen voimme löytää Raamatusta ainakin neljä eri näkökulmaa Kristuksen syntymiseen.

Ensimmäiseksi otan esiin Sananlaskujen kirjan luvun 8. Siellä Jumalan persoonallinen Viisaus eli itse Kristus kertoo omasta syntymästään seuraavin sanoin:

> 22 Herra synnytti minut töittensä esikoiseksi, ensimmäiseksi teoistaan, ennen aikojen alkua.
> 23 Iankaikkisuudesta minä olen asetettu olemaan, alusta asti, hamasta maan ikiajoista.
> 24 Ennen kuin syvyyksiä oli, synnyin minä, ennen kuin oli lähteitä, vedestä rikkaita.
> 25 Ennen kuin vuoret upotettiin paikoilleen, ennen kukkuloita, synnyin minä,
> 26 kun hän ei ollut tehnyt maata, ei mantua, ei maanpiirin tomujen alkuakaan. (Sananl. 8:22–26)

Viimeiset kirkkoraamatut (KR33 ja KR92) tekevät jakeessa 22 pahan käännösvirheen sanoessaan: "Herra loi minut." Kristus ei ole luotu olento, vaan Isästä ennen ajan alkamista syntynyt Jumalan toinen persoona.

Tämä on siis Kristuksen ensimmäinen syntymä: Isä erotti iankaikkisuudessa itsestään toisen persoonansa, Poikansa. Tämän oman persoonallisen Viisautensa kautta Isä sitten loi koko näkyvän ja näkymättömän maailman. Kristus Jeesus on Jumalan iankaikkinen Viisaus, joka on arkkitehtina ja rakennusmestarina suunnitellut ja toteuttanut koko maailmankaikkeuden luomisen.

Miten tarkkaan ottaen tuo luominen tapahtuu? Siten, että Jumalan sanoo sanan, joka kutsuu olemattomat olemaan ikään kuin ne olisivat. Jumalan sana synnyttää tyhjästä taivaat ja maan.

3.2 KRISTUS SYNTYY IHMISEKSI

Toinen Kristuksen syntymä on tämän joulujuhlan aihe: Jumala syntyy ihmiseksi. Kaikkivaltias Luoja tulee Poikansa kautta lihaan eli materiaan luomansa maailman keskelle. Tämä Herran lihaan tuleminen eli inkarnaatio on syvimmiltään myös syy siihen, miksi tämä maailma ja ihminen on ylipäätään luotu: Kaikki on tehty Kristusta varten ja Häntä silmällä pitäen.

Miten tämä lihaan tuleminen tapahtuu? Jumalan Sana tulee lihaksi eli kosketeltavaksi, nähtäväksi ja kuultavaksi materiaksi. Neitsyt Maria tulee raskaaksi Jumalan sanan siemenestä. Maria kuulee korviensa kautta Herran enkelin tuoman Jumalan sanan, ja korvien kautta Maria tulee raskaaksi. Jumalan Sana on nyt meidän keskellemme kosketettavalla ja nähtävällä tavalla.

3.3 KRISTUS SYNTYY KÄRSIMYKSEN JA YLÖSNOUSEMUKSEN KAUTTA

Kristuksen kolmas syntymä on Hänen kärsimyksensä, ristinkuolemansa, ylösnousemuksensa ja taivaaseen astumisensa. Psalmissa 2 kerrotaan tästä:

> 6 Minä olen asettanut kuninkaani Siioniin, pyhälle vuorelleni.
> 7 Minä ilmoitan, mitä Herra on säätänyt. Hän lausui minulle: "Sinä olet minun poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin.
> 8 Ano minulta, niin minä annan pakanakansat sinun perinnöksesi ja maan ääret sinun omiksesi.
> 9 Rautaisella valtikalla sinä heidät muserrat, niin kuin saviastian sinä särjet heidät." (Ps. 2:6–9)

Siionin pyhällä vuorella eli Jerusalemissa Golgatan kukkulalla Vapahtajamme kävi kovaan kamppailuun ja tuskaan, synnytyskipuihin. Kun äärimmäinen tuska sekä hirvittävä ahdistus ristillä viimein hellittivät, syntyi uusi ihminen. Kristus nousi esikoisena ylös niiden joukosta, jotka olivat kuolonuneen nukkuneet.

Nasaretin miehestä alkoi uusi ihmiskunta, joka on pyhä, puhdas ja taivaskelpoinen, toisin kuin tottelemattomuuden eli synnin kautta saastunut ja kuollut vanha Aadam perillisineen. "Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin", sanoo Isä ristin ja ylösnousemuksen kautta kulkeneelle taivaan ja maan Valtiaalle. Jumalan Sanalle eli Jeesukselle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä.

3.4 KRISTUS SYNTYY USKON KAUTTA IHMISEEN

Kristuksen neljäs syntymä on hänen tulemisensa asumaan sanan vaikuttaman uskon kautta ihmiseen. Kun Jumalan sana tulee synteihinsä kuolleen korviin ja kastevetenä iholle, uppoaa se Pyhän Hengen voimasta aina ihmisen sisimpään asti ja synnyttää siellä uuden elämän.

Vapahtajamme saa uuden maanpäällisen jäsenen omaan hengelliseen ruumiiseensa. Seurakunta on Kristuksen maanpäällinen ruumis. Sen kanssa Herramme on tullut yhdeksi lihaksi sanan, kasteen ja ehtoollisen kautta.

4. SANA VAIKUTTAA OLEMISEN, OLEMINEN VAIKUTTAA TEKEMISEN

Johanneksen evankeliumi alkaa:

> 1 Alussa oli Sana, ja Sana oli Jumalan luona, ja Sana oli Jumala.
> 2 Hän oli alussa Jumalan luona. (Joh. 1:1–2)

Kolmannessa jakeessa sitten kerrotaan, miten "kaikki on saanut syntynsä Hänen (eli Sanan) kauttaan".

Kaiken takana on siis Sana. Tämä tulee esiin myös hepreankielisestä Raamatusta. Siellä kaikkein yleisin verbi eli teonsana on juuri "sanoa" (amar). Ensimmäiseksi on Sana. Sitten kun Jumala sanoo, siitä seuraa oleminen.

Tästä olemisesta kertovat Johanneksen evankeliumin kaksi ensimmäistä jaetta. Raamatun heprean toiseksi yleisin verbi on olla-sana (haja). Tästä heprean haja- eli olla-verbistä johtuu myös Jahve- eli Herra-nimi. Jahve tarkoittaa: "Hän, joka oli, joka on ja joka tuleva on."

Vasta kolmantena Jumalan sanojen ja siitä seuraavan olemisen jälkeen seuraa tekeminen. Tämä tekeminen on heprean kolmanneksi yleisin verbi (asa). Tämä järjestys on hyvä muistaa: Tärkeintä on Jumalan sana ja siitä seuraava oleminen hänessä. Vasta kolmantena on tekeminen.

Tämän saamme muistaa Herrasta: Ensin on Jumalan sana ja hänen olemisensa. Vasta kolmantena on hänen tekemisensä. Et välttämättä heti näe ja koe Jumalan tekoja ajallisessa elämässäsi. Mutta kun sinulla on hänen lupauksen sanansa ja hänen olemisensa luonasi kasteen ja ehtoollisen kautta, niin saat olla onnellinen.

Herra kyllä aikanaan näyttää, parhaaksi katsomallaan ajalla ja tavalla, elämässäsi myös tekonsa ja toimensa. Malta odottaa hänen aikaansa ja hänen suunnitelmansa toteutumista. Odottaminen on toinen nimi ja näkökulma sanalle "usko".

Vaikka et itse syystä tai toisesta voisi mitään tehdä, mutta jos sinulla on Jumalan sana ja olet Kristuksessa, niin se riittää. Kristuksessa on se, joka uskoo Jumalan sanan mukaisesti syntinsä anteeksi ja on tuohon anteeksiantamukseen ja uuteen elämään kastettu. Älä katso tekoihisi, vaan kiinnitä katseesi Jumalan sanaan eli Raamatun Jeesukseen. Iloitse siitä, että olet hänessä ja hän on sinussa. Näistä perusasioista seuraa kyllä ajallaan ja tavallaan myös tekeminen.

Jos sen sijaan katselet ja keskityt siihen, mitä teet – tai mitä toiset ihmiset tekevät – olet jo joutunut pois Keskuksesta. Omat tekosi – tarkoitan tällä myös omia sanojasi ja ajatuksiasi – ovat aina enemmän tai vähemmän vajavaisia. Ne eivät ole koskaan Jumalan edessä riittävän hyvät taivaspaikan maksuksi.

Jos vertailet omia tekojasi toisten ihmisten tekoihin, niin aina joko masennut tai ylpistyt. Käännä katseesi siis Keskukseen, Lähteelle; ei purolle, joka Lähteestä virtaa, mutta ei enää koskaan niin puhtaana kuin itse Lähteen Vesi. Sieltä Lähteeltä, Jumalasta ja Hänen sanastaan, Kristuksen olemisesta luonasi, sinuun virtaa uutta elämää ja voimaa, toivoa ja kärsivällisyyttä.

5. SANA TULEE TAVARAKSI

Heprean kieli saarnaa myös sanojen esiintymismäärän kautta Jumalan olemusta: ensin on sanominen, sitten oleminen ja vasta kolmantena tekeminen. Heprean kielen kautta tulee tähän Jumalan sanan ehdottomaan keskeisyyteen ja ensimmäisenä olemiseen myös toinen näkökulma.

Sana on hepreaksi "davar", joka tarkoittaa sanan lisäksi myös asiaa. Suomen kielen tavara-sana on peräisin juuri tästä heprean davar-sanasta. Kun Jumala sanoo sanan, tulee siitä asia, "tavara"! Ihminen ei voi tyhjästä nyhjäistä, mutta Jumala voi! Tämä saarnaa Jumalan Sanan eli Kristuksen tulemista "tavaraksi", se on materiaksi eli lihaan.

Jouluna moni odottaa, että perheenjäsenten lupaukset lahjoista tulisivat kuusen alta löydettäviksi paketeiksi, tavaroiksi. Aina niin ei kuitenkaan käy, ja pettymys saattaa olla suuri.

Mutta Jumalan lupaama lahja, Pojan tuleminen "tavaraksi", on varma. Se on meille itse kullekin jo pyhässä kasteessa osoitettu, annettu ja lahjoitettu. Käymme nyt kiittämään ja ylistämään kolmiyhteistä Herraamme tästä iankaikkisesta Jeesus-lahjasta Nikean uskontunnustuksen sanoin.